

DÜNYA HUBUBAT ARZ VE TALEP TAHMİNLERİ (EYLÜL 2011)

1-BUĞDAY:

Amerikan Tarım Bakanlığı'nın 2011 yılı Eylül ayı öngörülerini; 2011/12 sezonunda küresel buğday arzının Kanada, Avrupa Birliği Ülkeleri ile Ukrayna'daki üretim artışı nedeniyle sezon başı tahminlerinin 7,6 milyon ton üzerinde ve 678,12 milyon ton seviyesinde gerçekleşeceği yönündedir.

Kanada'nın sezon başında 1,3 milyon tonun üzerinde buğday stoğu olması ve üretimin 2,5 milyon tonu aşması söz konusu ülke istatistiklerine de yansımıştır. Almanya, Romanya, Fransa, İspanya ve Bulgaristan'ın hasat raporları ile birlikte AB-27'de üretim 2,3 milyon ton artış gösterecek olup, Amerikan Tarım Bakanlığı ofisine göre AB-27 ülkelerindeki yüksek verim göstergeleri nedeniyle üretim artışının devam edeceği tahmin edilmektedir. Ukrayna ile ilgili son hasat raporlarına göre de buğday üretimi 1 milyon ton yükselmiştir. Diğer daha küçük üreticiler olan Brezilya ve Fas'da 0,2 milyon ton artış, Özbekistan'da ise 0,2 milyon ton düşüş beklenmektedir.

Dünya buğday ticaretinin 2011/12 sezonunda ABD ve Özbekistan'ın ithalatındaki artış nedeniyle yükseleceği tahmin edilmektedir. Kanada ve AB-27'nin sevkiyatlarındaki artışın, ABD ve Türkiye'nin sevkiyatlarındaki düşüşün üzerinde olması sonucunda global ihracat artış gösterecektir.

Kanada, Çin, Fas ve Türkiye'de yemlik buğday tüketimindeki artışın Rusya'nın tüketimindeki düşüşten yüksek olması nedeniyle de küresel buğday tüketimi 1,9 milyon ton artacaktır. 2011/12 sezon sonu itibari ile dünya buğday stoklarının 5,7 milyon ton artarak 194,6 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir. Bu seviye 2010/11 sezonundan yüksek olup, son on yıldaki 2. en yüksek seviyedir.

2-İRİ TANELİ TAHILLAR:

Arpa ile birlikte süpürge darısı, darı ve yulaf arzındaki artışa rağmen, ABD mısır arzındaki gerilemenin daha yüksek olması nedeniyle 2011/12 sezonu için küresel iri taneli tahıl arzının 3,1 milyon ton gerileyeceği tahmin edilmektedir. Diğer ülkelerdeki başlangıç stoklarındaki artışa karşılık sadece ABD'nin arzındaki düşüş nedeniyle küresel mısır arzı 4,5 milyon ton gerileyecektir.

Küresel mısır üretimi 2011/12 sezonunda diğer ülkelerdeki 4,8 milyon ton artışa karşılık ABD'deki 10,6 milyon tonluk gerileme nedeniyle toplamda 5,9 milyon ton düşüş gösterecektir. Brezilya ve Arjantin'in üretiminin 2011/12 sezonunda sırasıyla 4 milyon ton ve 1,5 milyon ton artacağı tahmin edilmektedir. Bu artış mısırın getirisindeki artış sonucunda ekilen alanlardaki genişlemeden kaynaklanacaktır.

Ukrayna'da verim göstergelerindeki artış nedeniyle mısır üretiminin 1,5 milyon ton yükselmesi beklenmektedir. Fransa ile Doğu Avrupa'daki birkaç ülkenin mısır verimindeki

artış ile AB-27 için üretimin 1 milyon ton artacağı tahmin edilmektedir. Kanada İstatistik Ajansının tahminlerine göre; Kanada'nın mısır üretiminde 1 milyon ton düşüş beklenmektedir. Mısır'da hükümetin ekim alanlarının büyük oranda mısırdan pirince kaymasına engel olmaması sonucunda üretim tahmini 2,1 milyon ton düşürülmüştür.

2011/12 sezonu küresel iri taneli tahıl ticareti, ABD'nin mısır sevkiyatındaki gerilemeye karşılık diğer ülkelerde mısır ve arpa dış ticaretindeki artış nedeniyle bir miktar yükselişe geçecektir. Rusya ve Ukrayna'dan Suudi Arabistan ve Suriye'ye yönelik büyük sevkiyatlar arpa ithalatını artırmaktadır. Mısır ihracatı ise Ukrayna, Arjantin, Brezilya ve AB-27'de artmakta olup, Kanada ve Paraguay'da gerileme gözlenmektedir. Küresel mısır tüketiminin, ABD'deki mısır kullanımındaki gerilemenin yansıması olarak 7,3 milyon ton düşüş göstermesi beklenmektedir. Diğer ülkelerde gerek yemlik gerekse tüketimde kullanılan mısır için önemli bir değişiklik olmaması beklenmektedir. Sezon sonu itibari ile mısır stoklarında Güney Amerika, Ukrayna ve AB-27'deki yükselişin ABD'deki gerilemeyi aşması ve stokların 2,9 milyon ton artması beklenmektedir.

3-PİRİNC:

2011/12 dönemi dünya pirinç arz ve kullanım tahminleri geçen aya göre artmıştır. Brezilya, Çin, Filipinler ve ABD'nin rekoltesinin artmasına bağlı olarak, geçen ay tahminlerinin 2,1 milyon ton üzerinde ve 458,4 milyon ton gibi rekor bir seviyede beklenmektedir. İlk pirinç rekolte tahminleri dikkate alınarak Çin'in pirinç rekoltesinin 1 milyon ton artarak 139 milyon tona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Gerek ekim alanlarının artması gerekse verimdeki artış tahminleri nedeniyle Brezilya'nın pirinç rekoltesinde yaklaşık 1 milyon ton artış beklenmektedir. 2011/12 sezonu küresel pirinç ticareti tahminleri geçen aya göre neredeyse aynı kalmıştır. Bir ay önce Çin'deki gelişmeler nedeniyle küresel tahıl tüketimi 0,7 milyon ton artmıştır.

2011/12 sezonu sonu itibariyle dünya pirinç stoklarının geçen aya göre 0,7 milyon ton artarak 2002/03 sezonundan beri en yüksek seviye olan 98,7 milyon ton seviyesinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Brezilya, Çin, Filipinler ve ABD'de stoklar artacaktır.

4-YAĞLI TOHURLAR:

2011/12 sezonu küresel yağlı tohumlar üretim tahminleri geçen aya göre 1,5 milyon ton artarak 453 milyon ton seviyesine yükselmiştir. Soya fasulyesi, kolza, ayçiçeği tohumu ve pamuk tohumu üretimi artarken, sadece yarfıstığı üretiminde düşüş gözlenmektedir. Soya üretiminin ABD ve Hindistan'da artacağı tahmin edilmektedir. Hindistan'ın soya üretimi daha yüksek ekim alanı nedeniyle 0,7 milyon ton artarak rekor bir seviye olan 10,5 milyon tona ulaşmıştır. Kanada İstatistik Ajansının en son yayınlanan raporlarına göre; ülkenin kanola üretimi gerek ekim alanlarının artması gerekse verimdeki artış nedeniyle 0,6 milyon tonluk artışla 13,2 milyon tonluk rekor seviyeye ulaşmıştır. Saskatchewan ve Manitoba bölgelerindeki aşırı yağış ve selin bazı hasat alanlarının ekimini engellemesine rağmen rekor yüksekliktedir. AB-27'de ayçiçeği tohumu üretiminde artış, Çin'de pamuk tohumu üretiminde artış, Pakistan'da pamuk tohumu üretiminde düşüş, Hindistan'da yarfıstığı üretiminde gerileme söz konusudur.

Dünya Hububat Arz ve Talep Tablosu

(Milyon Ton)

ÜRÜN	SEZON		ÜRETİM	ARZ	TİCARET	TÜKETİM	STOK
	2009/2010		684,40	852,19	135,80	652,32	199,87
	2010/2011 (Tahmin)		648,20	848,07	130,24	654,73	193,34
	2011/2012	Ağustos	672,09	863,83	131,33	674,96	188,87
BUĞDAY	(Öngörü)	Eylül	678,12	871,45	131,89	676,86	194,59
	2009/2010		1.110,17	1.304,00	122,95	1.108,60	195,40
	2010/2011 (Tahmin)		1.095,15	1.290,55	114,61	1.127,65	162,90
İRİ TANELİ	2011/2012	Ağustos	1.136,32	1.297,24	115,27	1.150,03	147,21
TAHILLAR**	(Öngörü)	Eylül	1.131,20	1.294,10	116,46	1.144,14	149,96
	2009/2010		440,33	531,86	31,19	437,84	94,02
	2010/2011 (Tahmin)		451,19	545,21	32,94	448,92	96,29
PİRİNÇ	2011/2012	Ağustos	456,25	553,12	31,80	455,19	97,93
(KABUKLU)	(Öngörü)	Eylül	458,38	554,67	31,86	456,02	98,65
	2009/2010		2.234,90	2.688,06	289,94	2.198,76	489,30
	2010/2011 (Tahmin)		2.194,54	2.683,83	277,79	2.231,29	452,53
	2011/2012	Ağustos	2.264,66	2.714,19	278,40	2.280,18	434,01
TOPLAM*	(Öngörü)	Eylül	2.267,69	2.720,22	280,20	2.277,02	443,20
	2009/2010		442,69	497,77	108,07	357,60	71,17
	2010/2011 (Tahmin)		452,88	524,05	106,64	375,35	79,97
YAĞLI	2011/2012	Ağustos	451,44	529,50	113,91	389,42	69,54
TOHURLAR	(Öngörü)	Eylül	452,98	532,95	114,43	389,67	72,56
	2009/2010		140,29	153,57	58,26	137,77	13,18
	2010/2011 (Tahmin)		146,35	159,53	60,45	144,88	11,37
BİTKİSEL	2011/2012	Ağustos	151,72	162,95	62,76	150,12	10,18
YAĞLAR	(Öngörü)	Eylül	151,76	163,13	62,97	150,22	10,26

*Buğday, iri taneli tahıllar ve pirinç toplamıdır.

**Mısır, süpürge darısı, arpa, yulaf, çavdar, darı ve karışık hububat.

***Sadece yağlı tohumlar için: ezilmiş ürün.

Kaynak: Amerikan Tarım Bakanlığı web sitesi (<http://www.fas.usda.gov>)